

Lieta T-307/01

Jean-Paul François

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Ierēdņi — Disciplinārais režīms — Pakāpes pazemināšana — Komisijas ēku
apsardzes līgums — Saprātīgs termiņš — Kriminālprocess —
Prasība par zaudējumu atlīdzību

Pirmās instances tiesas spriedums (piektā palāta) 2004. gada 10. jūnijā . . . II - 1674

Sprieduma kopsavilkums

1. *Ierēdņi — Disciplinārais režīms — Disciplinārā procedūra — IX pielikuma 7. pantā noteiktais termiņš — Administrācijas pienākums darboties saprātīgā termiņā — Neievērošana — Sekas*
(Civildienesta noteikumu IX pielikuma 7. pants)

II - 1669

2. *Ierēdņi — Disciplinārais režīms — Disciplinārās procedūras uzsākšana — Noilguma termiņš — Trūkums — Administrācijas pienākums darboties saprātīgā termiņā — Neievērošana — Sekas*
(Civildienesta noteikumu 86.–89. pants; IX pielikums)
3. *Ierēdņi — Disciplinārais režīms — Disciplinārā procedūra — Disciplinārā procedūra un kriminālprocess, kas notiek vienlaicīgi uz to pašu faktu pamata — Administrācijas pienākums galīgi lemt par ierēdņa stāvokli tikai pēc galīga krimināltiesas sprieduma*
(Civildienesta noteikumu 88. panta piektā daļa, IX pielikuma 7. panta otrā daļa)
4. *Ierēdņi — Disciplinārais režīms — Disciplinārā procedūra — Disciplinārā procedūra un kriminālprocess, kas notiek vienlaicīgi uz to pašu faktu pamata — Disciplinārās procedūras apturēšanas mērķis — Pienākums ņemt vērā krimināltiesas konstatētos faktus — Iespēja tos izvērtēt, ņemot vērā disciplinārā pārkāpuma jēdzienu*
(Civildienesta noteikumu 88. panta piektā daļa)
5. *Ierēdņi — Tiesības un pienākumi — Apsardzes līguma ļaunprātīga izmantošana, pieņemot darbā darbinieku administratīvu uzdevumu izpildei — Vispārējā prakse, kas pati par sevi nav krāpnieciska — Neziņošana un nedistancēšanās — Civildienesta noteikumu pārkāpums — Neesamība attiecībā uz B kategorijas ierēdņi*
(Civildienesta noteikumu 11. pants)
6. *Ierēdņi — Prasība — Prasība par zaudējumu atlīdzību — Apstrīdētā lēmuma atcelšana, kas nenodrošina pienācīgu morālā kaitējuma atlīdzību — Morālais kaitējums, ko ir radījusi nelikumīga disciplinārā procedūra*
(Civildienesta noteikumu 91. pants)

1. Lai gan Civildienesta noteikumu IX pielikuma 7. pantā noteiktie konkrētie termiņi disciplinārās procedūras norisei nav obligāti, tie tomēr veido labas pārvaldības normu, kuras mērķis, kas noteikts gan administrācijas, gan arī ierēdņu interesēs, ir izvairīties no tā, ka nepamatoti tiek novilcināta tāda lēmuma

pieņemšana, ar ko izbeidz disciplināro procedūru. Tātad disciplinārajām iestādēm ir pienākums veikt disciplināro procedūru rūpīgi un darboties tādā veidā, lai katra procesuālā darbība saprātīgā termiņā sekotu iepriekšējai procesuālajai darbībai. Šī termiņa neievērošana, kas ir vērtējama, tikai ievērojot

konkrētos lietas apstākļus, var būt par pamatu pēc termiņa beigām pieņemt akta atcelšanai.

administrācijas veiktā to faktu un rīcības novērtēšana, kas var veidot disciplināro pārkāpumu, gan arī ierēdņa aizstāvības tiesību realizēšana var izrādīties īpaši apgrūtināta.

(sal. ar 47. punktu)

(sal. ar 48. un 49. punktu)

2. Pat gadījumā, ja nav Civildienesta noteikumu 86.–89. pantā un to IX pielikumā paredzētā noilguma termiņa, disciplinārajām iestādēm, sākot, jo īpaši, ar brīdi, kad administrācija ir informēta par faktiem un rīcību, kas var veidot ierēdņa Civildienesta noteikumos pausto saistību pārkāpumus, ir pienākums rīkoties tādā veidā, lai saprātīgā termiņā veiktu procedūru, kuras rezultātā var uzlikt sodu. Šī termiņa neievērošana, ņemot vērā attiecīgus lietas apstākļus, var padarīt par nelikumīgu disciplināro procedūru, ko administrācija uzsākusi ar pārmērīgu novēlošanos, un tādējādi var būt par pamatu šīs procedūras rezultātā noteiktā soda atcelšanai.
3. Civildienesta noteikumu 88. panta piektā daļa aizliedz iecelējinstīcijai galīgi lemt par attiecīgā ierēdņa disciplinārajiem aspektiem, spriežot par faktiem, kas vienlaicīgi ir kriminālprocesa priekšmets, līdz brīdim, kad attiecīgās krimināllietu tiesas pieņemtais lēmums nav kļuvis galīgs. Šis pants tādējādi nepiešķir minētajai iecelējinstīcijai diskrecionāru varu atšķirībā no Civildienesta noteikumu IX pielikuma 7. panta otrās daļas, atbilstoši kurai procesa krimināllietu tiesā gadījumā Disciplinārlietu kolēģija var izlemt nesniegt atzinumu līdz brīdim, kamēr tiesa nebūs pieņēmusi nolēmumu.

(sal. ar 59. punktu)

Ja administrācija uzsāk disciplināro procedūru ar pārmērīgu novēlošanos, tas apdraud tiesiskās drošības principu. Ja no brīža, kad ir notikuši fakti vai rīcība, līdz disciplinārās izmeklēšanas sākumam ir pagājis ilgs laika periods, tad gan

4. Civildienesta noteikumu 88. panta piektā daļa pastāv divu iemeslu dēļ. No vienas

puses, šis pants nodrošina, ka attiecīgā ierēdņa stāvokli neietekmē kriminālprocess, kas pret viņu ir ierosināts, pamatojoties uz faktiem, kuri vienlaicīgi ir viņa institūcijas ietvaros notiekošās disciplinārās procedūras priekšmets. No otras puses, disciplinārās procedūras apturēšana līdz kriminālprocesa beigām dod iespēju šīs disciplinārās procedūras ietvaros ņemt vērā krimināltiesas konstatētos faktus, tiklīdz viņa lēmums kļuvis galīgs. Civildienesta noteikumu 88. panta piektā daļa nosaka principu, ka "disciplinārais process ir atkarīgs no kriminālprocesuālā lēmuma", ko īpaši attaisno tas, ka valsts krimināltiesām ir lielākas izmeklēšanas pilnvaras nekā iecelējainstitūcijai. Tātad lietā, kurā vieni un tie paši fakti var veidot noziedzīgā nodarījuma sastāvu un ierēdņa Civildienesta noteikumos ietvertu pienākumu pārkāpumu, administrācijai ir saistoši krimināltiesas kriminālprocesa ietvaros konstatētie fakti. Tiklīdz krimināltiesā konstatē lietas faktus, administrācija ir tiesīga veikt to juridisko kvalifikāciju saistībā ar disciplinārā pārkāpuma jēdzienu, tostarp pārbaudot, vai tie veido Civildienesta noteikumos ietvertu pienākumu pārkāpumus.

(sal. ar 75. punktu)

5. Nav pamata pārņemt B kategorijas ierēdnim, kam, atbilstoši Civildienesta noteikumu 5. panta 1. punktam, ir jāveic nevis administratīvas funkcijas, kas piešķirtas A kategorijas ierēdņiem, bet gan piemērošanas un pārraudzības funkcijas, Civildienesta noteikumos ietvertu pienākumu neizpildi tikai tā iemesla dēļ, ka viņš nav ziņojis par savu kolēģi, kas pildīja vienīgi administratīvus pienākumus, ka viņš saņēma atlīdzību no sabiedrības, kurai ir piešķirts apsardzes līgums, vai ka viņš pienācīgā veidā nedistancējās no šīs prakses, jo to organizēja dažādi šīs institūcijas dienesti, tā bija vispārēji izplatīta, to veicināja institūcijas hierarhija un tā, kaut arī neparasta, pati par sevi nebija krāpnieciska.

(sal. ar 92. un 93. punktu)

6. Ja vien nepastāv īpaši apstākļi, ierēdņa apstrīdētā lēmuma atcelšana pati par sevi ir pienācīga un principā pietiekama tā morālā kaitējuma atlīdzība, ko šis ierēdnis ir cietis.

Tomēr, tā kā disciplinārajā procesā pieņemtie dažādie administratīvie atzīnumi un lēmumi apsūdzēja prasītāju, kas ir izrādījušies neprecīzi, ka institūcija uzsāka disciplināro procedūru, pārkāpjot saprātīgā termiņa principu, pie tam līdz

disciplinārsoda piemērošanai šī procedūra tika pārdzināta gandrīz uz trīs gadiem līdz soda uzlikšanai un netika apturēta, lai sagaidītu pret prasītāju ierosinātā kriminālprocesa noslēgumu, ir uzskatāms, ka šis apstākļu kopums, kas kaitēja prasītāja reputācijai, traucēja viņa privātajai dzīvei un nostādīja viņu ilgstošā nenoteiktības stāvoklī, viņam radīja morālo kaitējumu, ko nevar uz-

skatīt par kompensētu ar apstrīdētā lēmuma atcelšanu, jo tai nav prasītāja ciestā morālā kaitējuma novēršanas seku.

(sal. ar 110. punktu)